

пріемать че машинитѣ сѫ за человѣцъти сила подмога чрезъ които тѣ произвождатъ въ най-голѣмо количество и съ най-малко трудъ сичкытѣ иѣща потреби за удовлетвореніе на нуждитѣ имъ; други, и тѣ сѫ по многочисленни, мыслѣтъ че преимуществото на машинитѣ не ползува освенъ притежателитѣ имъ, които съ помошь-та имъ са обогатяватъ, а въ сѫщото време отнематъ работата и средства за прехрана на работницъти, които чрезъ туй падатъ въ крайна и непособима бѣдность.

2.— Тѣй распространеното мнѣніе, че машинитѣ са стремїтъ да лишатъ работницъти отъ работа и отъ средствата на сѫществованіе е родено отъ едно наблюденіе точно, но практически не пълно. Дѣйствително, и въ най-несгоднитѣ обстоятелства, машинитѣ премѣстятъ само, но не отнематъ труда на работника.

За да са убѣдите въ тѣзи истина доста ви е да наблюдавате внимателно и до края сичкытѣ слѣдствія отъ употребеніето на една нова машина. Ето единъ фабриканть: Той употребява десетъ работници въ заведеніето си до деня когато изнамѣрва една машина съ помошь-та на която той направя толкози произведенія колкото десетъ работници въ сѫщото време. Тогасъ той распушта деветмина отъ работницъти си, и задържа само единого за да внимава на хода на машината.

Непосредственното слѣдствіе на туй изнамѣрванье е слѣдователно че деветъ работници сѫ отпуснати и не намѣрватъ вече да печелїтъ, а фабриканть са обогатяватъ отъ сичката плата която имъ плащаше. Но вліяніето на машината ограничава ли са до тукъ можете ли да заключите, че тя обогатява само единого